

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

Nr. 153

Cornelius, de centurion

Ongeveer honderd jaar voordat de gebeurtenissen die in Handelingen 10 beschreven zijn, hebben plaatsvonden, was geheel Palestina ingenomen en bezet gebied geworden. In 63 voor Christus verloor het land dat gewoonlijk Juda werd genoemd elke vorm van zelfbeschikking die het ooit had gehad. De Romeinse legioenen onder leiding van Pompeus hadden Jeruzalem overstroomd en duizenden mensen afgeslacht. Onder de Romeinen vond systematische beroving van het Joodse volk plaats door middel van belasting en schatplicht. In 40 na Christus woedden er overal opstanden in het land. In de regel werden mensen die deel uitmaakten van het Romeinse leger fel gehaat door de Joden.

De feiten die we kunnen putten uit de seculiere geschiedenis van die dagen laten ons zien dat de Romeinse gouverneur van Palestina slechts 3.000 soldaten (vijf cohorten) tot zijn beschikking had om de orde in het land te handhaven. Dat was een bijzonder gering aantal voor zo'n gigantische taak. De bezettende macht werd gewoonlijk gerekruteerd uit Samaritaanse en Syrische huursoldaten die tamelijk onbetrouwbaar waren en die de Joden waarover zij toezicht op moesten houden, haatten.

De veronderstelling van sommige historici zou best kunnen kloppen dat Pilatus zelf Rome heeft verzocht om een cohort (600 man) echte Italianen naar zijn hoofdstad Caesarea, de residentie van de Romeinse gouverneurs, te zenden om een zekere mate van fysieke veiligheid te garanderen voor de Romein die regeerde.

Van alle mensen in het Romeinse Rijk waren de burgers van de Italiaanse provincie het meest loyaal en gehoorzaam. Daarom zou een

cohort die samengesteld was uit Italiaanse vrijwilligers ook loyaal en vaderlandslievend zijn. Er bestonden tweeëndertig van zulke 'Italiaanse Cohorten' die gestationeerd waren in de verschillende provincies die deel uitmaakten van het Rijk. Een ervan was volgens Handelingen 10:1 gestationeerd in Caesarea.

De uitspraak van Lucas is ernstig betwijfeld, maar recent ontdekte verslagen laten zien dat zij historisch accuraat is. Een archeologische inscriptie laat zien dat zich voor en na het jaar 40 een *Cohors II Italica* in Caesarea bevond. En Lucas vertelt ons in Handelingen 10:1 over een bepaalde persoon die Cornelius heette en die centurion was van de cohort die de Italiaanse Cohort werd genoemd.

Er wordt een tamelijk uitgebreide beschrijving van hem gegeven. Zijn naam is puur Latijns. Cornelius was feitelijk een Romeinse familienaam die in de geschiedenis beroemd was vanaf de Punische oorlogen (300 voor Christus) en die veelvuldig voorkwam in de *gens* (clans of families) van Scipio en Sulla die de Laars van Italië overheersten. Deze naam alleen al is voldoende om ons duidelijk te maken dat hij geen Romeinse Jood of een Joodse Romein was, waarover we lezen in Handelingen 2:5,10 en zoals velen, als ondersteuning voor een bepaalde theorie, hem graag zien willen. Het ontvangen van de naam *Cornelius* was een grote eer, aangezien de drager ervan direct werd herkend als lid van een zeer belangrijke familie en als een man die eer en respect verdiende onder de Romeinen.

Hoewel het waar is dat er enkele Joden dienden in het Romeinse leger, zowel vrijwilligers als dienstplichtigen, vermeed Rome het deze naar Palestina te sturen als onderdeel van de bezettingsmacht. Bovendien moesten zij als zij in het Romeinse leger dienden als afvalligen en overlopers van hun volk en geloof worden beschouwd. De tijd zou al spoedig aanbreken dat de Joden om twee redenen zouden worden vrijgesteld van de dienstplicht. Zij weigerden te vechten en te werken op de sabbat en aangezien militaire manoeuvres niet elke zaterdag konden worden onderbroken, stuurden zij de strategieën in de war. Daarnaast waren er diëtische bezwaren. Er wordt verteld dat de Romeinse legioenen marcheerden op varkensvlees. Kudden varkens waren er nodig en dus talrijk aanwezig in elke Romeinse cohort. Er was altijd vers vlees beschikbaar. De kudden varkens konden met dezelfde snelheid waarmee het leger optrok worden voortgedreven, terwijl zij zich voedden met wat het land te bieden had aan wortels, noten, eikels en het afval dat door het kamp werd geproduceerd. Een of andere geschiedkundige zei eens dat er één woord is waarmee het succes van het Romeinse leger kan worden omschreven: varkens. Alleen een afvallige Jood kon onder deze omstandigheden als soldaat dienen.

Een andere theorie, voortgekomen uit onbekendheid met de feiten, is dat Cornelius een proseliet van het Joodse geloof was. Als dat zo zou zijn, mogen we ervan uitgaan dat Lucas dat vermeld zou hebben, aangezien hij dat ook verteld heeft over Nikolaüs die een proseliet uit Antiochië was (Hand. 6:5). Deze gedachte is voortgekomen uit de Bijbelse uitspraken dat Cornelius een godvrezend man was, iemand die met zijn gehele huis God verheerlijkte, veel aalmoezen gaf aan de mensen en geregeld tot God bad. Deze juiste verklaringen over het karakter van deze man worden gekoppeld aan de misvatting dat alle kennis van de ware God, de kennis van Zijn rechtvaardige eisen en de kennis van het privilege van het gebed die een heiden bezat vóór Pinksteren, voort moet zijn gekomen uit het contact met het volk van God. Dit is volstrekt onjuist, zoals door Paulus in Romeinen 2:14,15 is uiteengezet.

Aangezien Cornelius door de apostelen als heiden werd beschouwd en aangezien hij niet was besneden (Hand. 11:1-3), is het verkeerd als iemand hem als proseliet beschouwt. Maar omdat sommige mensen vinden dat zij hem op een of andere manier met Israël in verband moeten brengen (omdat zij de gedachte volgen dat niemand iets kan zijn tenzij hij lid is van een groep), hebben ze een term opgediept uit de tradities van de Talmoed en maken ze van hem een 'proseliet van de poort,' dat wil zeggen, iemand die op het punt stond Jood te worden. Deze classificatie is zonder enige betekenis, hoe vaak het ook herhaald wordt door mensen die alleen maar napraten wat iemand anders er al eerder over heeft gezegd. Met deze classificatie wordt Cornelius een tegenstrijdige en onzekere persoon, die noch vis, noch vlees was. Hij was óf een proseliet, óf hij was het niet.

De gedachte dat iemand vóór het Kruis door God kon worden aanvaard en een echte relatie met Hem kon verwerven uitsluitend door contact met Joden is ongerijmd. Petrus zelf heeft over het huis van Cornelius verklaard: 'Inderdaad bemerk ik, dat er bij God geen aanneming des persoons is, maar onder elk volk is wie Hem vereert en gerechtigheid werkt, Hem welgevallig' (Hand. 10:34,35). Aangezien Cornelius God vereerde en omdat hij 'gerechtigheid werkte,' werd hij door God aangenomen. Hij zou geen hogere positie of rang hebben verkregen als hij als proseliet deel was gaan uitmaken van Israël.

De objectieve student van Gods Woord die 'ere geeft aan wie ere toekomt,' zal in Cornelius een schitterend voorbeeld zien van het grote, wereldomvattende gezelschap van vrome, Godvrezende, gerechtigheid werkende, biddende heidenen die niets te maken hebben met al de verworping om hen heen en die desondanks voor God leven. Deze mannen en vrouwen zijn individualisten. Zij dragen geen etiketje, zij

trekken geen bijzondere gewaden aan en zij organiseren zich niet. Zij worden niet erkend door hun tijdgenoten en zij zijn door de eeuwen heen genegeerd door de historici. Geschiedkundigen erkennen alleen mensen die volgelingen hebben, maar niet de mensen die de leiding van God volgen; zij slaan alleen acht op groepen en bewegingen en besteden geen aandacht aan de godvruchtige levens van individuen.

Een van de eerste voorbeelden is Abimelek, de koning van Gerar, die leefde 400 jaar voordat God aan Mozes de wet heeft gegeven op de Sinaï en wiens eerbied voor God en rechtvaardige daden worden beschreven in Genesis 20. Hij was een beter mens dan Abraham en dat hij Sara wegnam en in zijn harem bracht, was eenvoudig het normale despotisch recht van koningen om ongehuwde vrouwen te nemen, of het nu om inwoners van het land ging of om reizigers. God sprak tot hem in een droom om hem te waarschuwen dat de doodstraf zou volgen als hij haar zou houden. Hij appelleerde direct dat zijn volk een rechtvaardig volk was en dat wat hij had gedaan 'in onschuld mijns harten en reinheid mijner handen' was gebeurd. God erkende dat dit de waarheid was en Hij verklaarde dat Hij hem had weerhouden te zondigen en Hij heeft hem een uitweg uit deze verwikkeling laten zien.

Ik ben tot de slotsom gekomen dat als er één zo'n koning is geweest en één zo'n volk, dat er vele meer geweest moeten zijn. En als de Schrift wordt gelezen met de opzet om individuen en groepen te vinden die God vreesden en gerechtigheid hebben gewerkt, zullen er meer worden ontdekt, tot aan de wijze mannen (die wijs genoemd worden omdat zij wijs waren in de wegen van God) die bij het Christuskind kwamen. Zij waren alle voorbeelden van hen die aan Cornelius, de Romeinse centurion, waren voorafgegaan.

Hoewel Cornelius geen hogere rang of positie zou hebben verworven door Jood te worden en één te worden met het volk Israël, kon hij veel winnen door één te worden met Jezus Christus. In een eenvoudige boodschap van twee minuten heeft Petrus, de gevolmachtigde van God, hem alles verteld wat hij nodig had om vergeving van zonden, zowel vroegere als toekomstige, te ontvangen en een volmaakte eenheid (vrede) te vormen met de Here Jezus. Deze boodschap was kort omdat Cornelius elk historisch feit over het leven, de dood en de opstanding van Jezus Christus al kende (Hand. 10:37).

Veel mensen blijven volhouden dat Cornelius een proseliet was, omdat het erop lijkt dat hij al probeerde te leven als Jood, in het bijzonder omdat hij aan het bidden was op het negende uur, wat een Joods gebruik was (Hand. 3:1). Maar Cornelius bevond zich niet in de tempel toen hij het visioen ontving. Hij was in zijn eigen huis (Hand. 10:30). Bovendien was het negende uur (drie uur 's middags) niet alleen het

tijdstip voor de Joden om te bidden, maar ook het tijdstip waarop de ene Romeinse wacht dienst eindigde en de volgende begon en aangezien Cornelius geen instrument had om de tijd te meten, maakte hij gebruik van de stem van een omroeper om hem eraan te herinneren dat hij met zijn gebed moest beginnen. De tijd wordt hier genoemd om aan te tonen dat hij niet aan het slapen was: zijn ervaring was geen droom.

Het is volkomen duidelijk dat Cornelius zich in een vreemde situatie bevond toen voor het eerst in het land Israël aankwam. Hij was een Godvrezende, vrome, biddende heiden en hij bevond zich nu in het land waarvan het volk de door God gegeven godsdienst in praktijk bracht, inclusief de offeranden die in de majestueuze en prachtige tempel werden gebracht. Was het nu zijn plicht of verplichting om één van hen te worden? In geen geval! Het was zijn plicht te leven zoals hij altijd had geleefd – doorgaan met God vrezen, vroom zijn, bidden en gerechtigheid werken. Toen hij dus de armoede en het lijden zag van de mensen die in dat barre land woonden, gaf hij veel aalmoezen aan de mensen in wier midden hij zich bevond.

Hij kon in Jeruzalem bidden, zoals hij ook in Rome had gebeden; zijn smeekbeden waren altijd tot God gericht. Hij ging niet, zoals de meeste heidenen, in elk heiligdom bidden tot een of andere god in de hoop toevallig de goede te treffen en er baat bij te hebben. Als hij bad, dan bad hij tot God en dat deed hij consequent. Maar net zoals de rijke jongeling in Lucas 18 miste hij iets. Hij had geen geloof. En de reden dat hij dat niet had, was dat hij nooit de gelegenheid had gehad om God op Zijn woord te nemen en daarnaar te handelen. Maar het resultaat van zijn gebeden en geven van aalmoezen was een door God gegeven mogelijkheid om geloof te verkrijgen, namelijk de mogelijkheid om te gaan geloven in de Here Jezus Christus.

God sprak tot hem in een visioen en Hij zei: 'zend mannen naar Joppe en nodig een zekere Simon uit, die bijgenaamd wordt Petrus.' Cornelius nam God op Zijn woord en hij handelde daarnaar door twee slaven en een godvruchtige soldaat te sturen. In de boekhouding van God werd daarmee geloof op zijn conto geschreven en aangezien geloof voortbrengt, was hij er klaar voor om een belangrijker woord van God te ontvangen waarin Jezus Christus wordt aangeboden. Zo werd hij de eerste heiden aan wie het voorrecht verleend werd om de Here Jezus aan te nemen als zijn persoonlijke Redder op grond van het geloof in een boodschap.

Het was een veeltalig gezelschap dat op die dag in het huis van Cornelius samenkwam. De belangrijkste taal zal Latijn zijn geweest, maar ook Grieks en Aramees zullen zijn gehoord. Dit was een bron van problemen totdat God, als bewijs van hun geloof in Jezus Christus, deze

Romeinen de bekwaamheid schonk om elke taal te spreken en te begrijpen, wat kenmerkend was voor de Handelingenbedeling.